

Rdeči "mirovni" kongres na Dunaju je zavesa, za katero se skrivajo rdeči agenti vsega sveta

Tik za tem kongresom bo sledil kongres komunistične Svetovne federacije strokovnih zvez, na katerem bodo dobili agenti navodila za rovarjenje na Srednjem vzhodu in drugod.

ENA STRAN dunajskega komunističnega "mirovne" kongresa, ki je skoraj izbegla pozornosti, je, da je ta kongres perfekten zastor, za katerega se vtihotaplja pod zaščito Sovj. zveze komunistični agenti vsega sveta, ki dobivajo tu svoje ukaze.

To dejstvo je bilo jasno dokazano. "Pravda" sama je spustila tozadevno "mačka iz žaklja." Ta sovjetski komunistični časopis je namreč pravkar izjavil, da se bo meseca januarja v avstrijskem glavnem mestu sestel eksekutivni koncil Svetovne federacije strokovnih zvez.

Zadnje zasedanje tega koncila se je vršilo po nekem drugem takem "mirovnem" kongresu. Posledica tega je bila propaganda o kremelski ljudski fronti, o naifnosti suverenosti in neodvisnosti v strokovnih zvezah svobodnega zapadnega sveta.

Nikakor ni golo naključje, da se vrši ta kongres ravno ob času, ko je na Sovjetiji vrsta za izvajanje nadzorstva v mednarodnem sektorju na Dunaju. Sovjetske oblasti so storile vse, kar je bilo v njihovih močeh, da so ovirale in onemogočile avstrijski policiji, da bi overovala imena priselcev, ki so prispeli na Dunaj ter se nastanili po dunajskih hotelih, kakor zahteva avstrijski zakon.

Ampak to naj nikogar ne preseneča, ker Sovjeti nimajo najmanjšega namena, da bi razglašali imena svojih agentov in svedrovcev.

Komunistična Svetovna federacija strokovnih zvez" nima seveda nobenih interesov za pravice delavskih unij. Federacija obstoji namreč iz milijonov ljudi, prisilno včlanjenih v po komunističnih režimih kontroliranih "unijah" v Sovjetiji in njej podložnih deželah. Kopec te federacije, ki se bo sestel k zasedanju na Dunaju v januarju, bo dobil samo nove ukaze in navodila, kako ima delovati v vsakdan se spreminjajoči situaciji.

Iz dejstva, da je pričel časopis "Trud," ki je glasilo sovjetskih strokovnih "unij," mnogo pisati o dogodkih v Severni Afriki in na Srednjem vzhodu, je jasno, da se bo diskuzija sovjetskih agentov sukala okoli dogodkov na teh ozemljih. V Tuniziji, Maroku, Iranu, Iraku in celo v ekvatorialni Afriki se vrste dogodki naglo drug za drugim in jasno je, da imajo pri vseh teh dogodkih komunisti svoje prste vmes. Tu je rodovitno polje, ki ga je treba obdelovati, in za to

Sestanek senatorja Tafta in G. Meany-a v Washingtonu, D. C.

Senator in unijski predsednik sta se razgovarjala nad pol ure v Taftovem uradu.

WASHINGTON. — Senator R. A. Taft, republikanec iz Ohio, ki je znan, da ni prijatelj organiziranega delavstva, je imel v svojem uradu v Washingtonu sestanek z George Meany-jem, predsednikom AFL organizacije.

Podrobnosti njunega razgovora sicer niso znane, toda Jack Martin, administrativni pomočnik senatorja, je dejal, da sta se vsekakor razgovarjala o možnostih amandiranja Taft-Hartleyjevega zakona.

Senator Taft je tarča kritike mnogih republikancev zaradi svoje ostre graje novoizvoljenega predsednika Eisenhowerja, ker je le-ta imenoval Martina P. Durkina, predsednika unije plumberjev, za delavskega tajnika.

Straže so vzpostavile popolno kontrolo nad ujetniki na Pongamu

Komunistični ujetniki so se izrazili, da hočejo nazaj na komunistično ozemlje.

PUSAN, Koreja. — Težko oborožene ameriške in južnokorejske straže imajo popolno kontrolo nad komunisti v taborišču na otoku Pongamu, kjer je bilo v ponedeljek tekom upora 82 ujetnikov pobitih, 120 pa ranjenih. Ker se pri dušenju upora straže zaradi močnega vetra in strmega terena niso mogle posluževati plina, ki povzroča solze, so se posluževale pušk in streljnih.

V taboriščih na tem otoku je približno 9,000 civilnih internirancev, ki so bili zajeti s kitajskimi in severnokorejskimi armadami. Vsi ti so izjavili, da hočejo nazaj na komunistično ozemlje. Nad 37,000 civilnih internirancev, ki niso bili komunisti, je bilo že izpuščenih na svobodo.

Harold Lausche je postal komisijonar za parke

CLEVELAND. — Župan T. A. Burke je imenoval v torek Harolda J. Lauschea za komisijonara parkov na izpraznjeno mesto Sam Newmana, ki je umrl.

Lausche, ki je star 41 let, je najmlajši brat governorja F. J. Lauschea. Od leta 1945 je bil nadzornik parkov, zdaj pa ga je imenoval župan za komisijonarja, za katero mesto se je potegovalo 65 oseb. Kot nadzornik parkov je imel Harold Lausche \$4,284 letne plače, kot komisijonar pa bo dobival \$7,500 na leto.

Smrdljiva korupcija v hobokenski luki v New Jersey

V korupcijo so zapleteni unijski uradniki, župan, policija in gasilski komisijonar.

NEW YORK. — Zdaj je prišlo na dan, da je pristanišče mesta Hoboken, N. J., prava džungla raketirjev, oderuhov in pobojnikov. Priče so izpovedale, da so župan Fred N. De Sapio in njegovi policisti ter gasilski komisijonar Michael Borelli odstranili gotove pristaniške delavce s pomolov ter ž njimi v mestu, ki sta jih dajala drugim, plačevali svoj politični dolg. — Slamnati boss na dokih je bil ož. je še Edward J. Florio, človek dvomljivega karakterja in uradnik International Longshoremen asociacije. On je tudi predsednik locala v New Jersey.

Industrija brodarstva, katere promet znaša nad sedem milijonov dolarjev na leto, ima od tega raketirstva 350 milijonov dolarjev škode na leto.

Za enkrat ni izgleda za znatno znižanje visokih davkov

Večina poslancev in senatorjev izjavlja, da bodo zelo previdni pri odločanju tega vprašanja.

WASHINGTON. — Kongresniki in senatorji, ki so se pričeli vračati nazaj v Washington, so dali razumeti, da bodo postopali počasi in previdno v pogledu zniževanja vladnih davkov.

Od kongresnikov in senatorjev, ki so jih časnikarji vprašali po njihovem tozadevnem naziranju, je 54 odstotkov poslancev in 74 odstotkov senatorjev zavzelo takole stališče:

Ali so sploh proti vsakemu izdatnejšemu znižanju davkov takoj ali pa hočejo vsaj počakati in dati kongresu čas, da najprej okrne vladne izdatke in poišče si uravnovesiti proračun.

Iz tega je sklepiti, da znatnega znižanja davkov, katerega so obetali republikanci v svoji predsedniški kampanji, najbrž pred letom 1954 ne bo.

Novi grobovi

John Siftar

Umrli je John Siftar, stanujoč na 1554 E. 45. St. Zapušča sina Steve in hčer Mary ter vnuka; žena Anna mu je že prej umrla. Star je bil 66 let, doma iz Hrvaške, odkoder je prišel leta 1919, in član HBZ. Pogreb bo v petek iz Golubovega pogrebnega zavoda v sv. Pavla cerkev in od tam na pokopališče.

V Jugoslaviji še vedno mnogo taborišč za 'prostovoljno' delo

Sama "Borba" je priznala, da je bilo l. 1951 v delavskih taboriščih 92,500 Jugoslovancev pri "prostovoljnih" delih.

NEW YORK. — "The Times" poroča, da je v Jugoslaviji od 100 do 200 tisoč ljudi v ječah. — Že samo to dejstvo dokazuje, kolik je odpor proti Titovemu režimu. Mnogi zaporniki so somišljeniki Kominforme.

Delavci, ki so v zadnjem času zbežali iz Jugoslavije in ki so bili zaprti v taboriščih prisilnega dela v letih 1949 in 1950, poročajo, da je še vedno veliko takih taborišč v Jugoslaviji. — Osebe, ki jih sumijo, da so somišljeniki Kominforme, so zaprte v posebnih taboriščih. Drugi grešniki so ali v taboriščih ali v ječah, odkoder hodijo na delo. Take ječe in taborišča so v Požarevcu, Šidu, Beogradu, Raši, v Sremski Mitrovici in na mnogih drugih krajih. Samo v teh taboriščih, ki smo jih našli, je zaprtih kakih 15,000 ljudi, ki morajo opravljati prisilno delo. — Največ so jih poslale tja upravne oblasti iz istih razlogov, na podoben način, po podobnem postopku, kot se to godi v vseh drugih deželah pod komunistično oblastjo.

"Borba" je marca letos poročala, da je bilo tekom leta 1951 92,500 Jugoslovancev pri teh "prostovoljnih" delih.

Pomoč amer. rudarjev japonskim rudarjem

TOKIO. — John L. Lewis, predsednik organizacije premogarjev, je poslal stavkujočim japonskim premogarjem v imenu ameriške organizacije 10,000 dolarjev.

TAFTOVA TARČA — Martin P. Durkin, 58 let star predsednik AFL zveze kleparskih delavcev, sprejema čestitke k imenovanju za delavskega tajnika v bodoči vladi. Na levi je njegova žena Ana, na desni sin John. Kot znano je senator Taft imenoval Durkinovo imenovanje za delavskega tajnika za "neverjetno."

DVOM O ZVESTOBI VISOKEGA DIPLOMATA

Državni department je poklical domov poslanika Vincenta iz Maroka, ker je dvomljiva njegova lojalnost. — Za kitajske komuniste ni imel ničesar razen hvale, za Čangkajškovo vlado ničesar razen graje.

WASHINGTON. — Državni department je suspendiral poklicnega diplomata John Carter Vincenta, ker je vladni odbor ugotovil, da je "njegova lojalnost dvomljivega značaja".

Istočasno je državni department naznanil, da odbor United States Civil Service komisije ni našel ničesar, iz česar bi se dalo sklepati, da ni lojalen John Patton Davies, Jr., nadaljni poklicni diplomat.

Oba, Vincent in Davies, sta bila že ponovno predmet preiskav o komunistični infiltraciji v vlado.

Državni department je naznanil, da je bil Vincent, ki je bil ameriški poslanik v Tangierju, Maroko, poklican domov. Vladni preiskovalni odbor je priporočil, da se Vincenta odslovi, toda department ga je samo suspendiral ter hkrati naznanil, da bo njegov slučaj prerešetal predsednik Truman z državnim tajnikom Achesonom, ko se slednji povrne pozneje v tednu od NATO konference v Parizu.

Davies je podravatelj Urada za politične zadeve ter ameriški visoki komisar za Nemčijo v Bonnu.

Louis Budenz, bivši urednik komunističnega dnevnika "Daily Worker", je obtožil Vincenta, da je komunist in "pod komunistično disciplino". Vincent je bil kritiziran hkrati z Lattimore-jem, profesorjem na John Hopkins univerzi, čigar slučaj je sedaj v rokah justičnega tajnika.

Dne 30. jan. je Vincent pred senatnim preiskovalnim odborom.

Načrti za obrambo mesta Clevelanda

Časnikarjem in obrambnemu odboru bo dano podrobno pojasnilo v sredo in četrtek v hotelu Carter.

CLEVELAND. — Na konferencah v sredo in četrtek bodo predloženi podrobnosti načrti za obrambo Clevelanda v slučaju sovražnega napada. Tozadevno je naznanil javnosti v nedeljo zvečer brigadni general Julius Stark v Woosterju, O.

Polkovnik Wilbur Fricke iz Daytona, poveljujoči častnik 37. protiletalske tapničarske skupine, bo v sredo ob desetih dopoldne v hotelu Carter pojasnil časnikarjem tozadevne načrte, naslednjega dne pa županu Burke-u in članom obrambnega odbora.

Bližajoča se čistka nemških komunistov

BERLIN. — Poročano je, da nameravajo v Vzhodni Nemčiji temeljito prerešetati kabinet, kar bo uvodni korak v čistko, ki utegne pomesti tudi z Gerhart Eislerjem, iz Amerike pobeglim komunistom.

Komunistična vlada Vzhodne Nemčije bo začela s silno kampanjo, da najde grešne kozle za nasprotnike komunističnega režima in da zatre vse protikomuniste.

rom prisegel, da ni bil nikoli komunist ter je tudi zanimal vse simpatije do komunizma. Louis Budenz pa je podal zapriseženo izjavo, da kot bivši visok činitelj komunistične partije definitivno ve, da je bil Vincent leta 1945 komunist.

Vincent, ki je star 53 let, je bil bivši poslanik v Švici ter ima za seboj 27 let diplomatske službe. Na svoj diplomatski položaj v Tangier se je vrnil meseca februarja s "popolnim zaupanjem in najboljšimi željami" državnega departamenta.

Obtožbe proti Vincentu izhajajo v glavnem iz časov, ko je deloval v Kitajski in ko je bil ravnatelj urada državnega departamenta za daljnovzhodne zadeve od leta 1945 do 1947.

Senator Bingham, član senatnega preiskovalnega odbora, je povedal državnemu departamentu, da je Vincent izvajal velik vpliv na vlado glede spremembe vladne politike v prid kitajskim komunistom leta 1945. Mr. Vincent je hvalil kitajske komuniste ter grajal Čangkajškovo vlado v času, ko je stremela vladna politika za tem, da Amerika pomaga Čangkajšku. Odbor je dalje ugotovil, da je bil Vincent popolnoma brezbržen napram vsem dokazom, da so kitajski komunisti pridruženi Sovjetski zvezi in kontrolirani od nje. — In končno je odbor postal pozoren na stike Mr. Vincenta s številnimi osebami, o katerih je imel preiskovalni odbor povod misliti, da so komunisti ali njih simpatizerji.

Slovenska pisarna

6116 Glass Ave., Cleveland, O

Telefon: EX 1-9717

PISMO ima v naši pisarni Vovk Franc. Pismo je iz Ljubljane.

DUHOVNO ŽIVLJENJE (argentinški mesečnik). Zamudnike z naročnino vlnudno prosimo, da se spomnijo na zamudo in pošljejo v našo pisarno \$5 naročnine.

TROJČKI (vesela igra z igralci Slov. odra v nedeljo 4. jan.). Vaja za 2. in 3. dejanje v četrtek zvečer ob pol 8. Lepo prosim: točni. — Pavle Intihar, režiser.

ŠVICARSKO URO (zapestno) dobi izžrebani posetnik Ligne prireditve ("Trojčki") v nedeljo 4. jan. v SND na St. Clairju.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON. — Owen Lattimore-a je velika porota v District of Columbia obtožila sedmih slučajev krivega pričevanja in krivih priseg.

CLEVELAND. — Cene mesu so pričele kazati znake znižanja, zlasti cene svinje in jagnjetine.

SEOUL, Koreja. — Ameriški letalci jet letal so se večkrat trinaestkrat spoprijeli z ruski-mi jet letali, katerih so najmanj četrto sestrellili.

WASHINGTON. — Predsednik Truman je poklical nazaj Michael V. DiSalle-a ter ga imenoval za ustaljevalca cen.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Letna seja—

V petek 19. dec. ob 7.30 zvečer ima društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ v sobi št. 4 SND (staro poslopje) na St. Clair Ave., svojo redno letno sejo. Članstvo je vabljeno, da se seje udeleži. Na dnevnem redu so poleg drugih vprašanj tudi volitve odbora za leto 1953. Na seji bodo razdeljeni dividendni čeki. Po seji bo prosta zabava.

V bolnišnici—

Mrs. Mary Germ, 1270 E. 172 St., je morala v Woman's Hospital na pregled. Leži v sobi št. 445. Obiski so dovoljeni.

Pridite po čeke—

Tajnik društva Kras št. 8 SDZ prosi člane društva, naj pridejo po dividendne čeke na njegov dom na 689 E. 156 St. 26. in 27. decembra. Ob pobiranju asementa jih ne bo mogoče deliti.

Iz bolnišnice—

John Rogel, 3593 E. 81 St., se je srečno vrnil iz St. Alexis bolnišnice, kjer je preстал težko operacijo. Zahvaljuje se vsem prijateljem in znancem za obiske in pozdrave.

K molitvi—

Člani društva Sv. Imena fare sv. Lovrenca naj pridejo nocoj ob sedmih zvečer v cerkev sv. Lovrenca k molitvi za Johna Kerna.

Zalostna vest—

Mrs. Helen Swegel, 968 E. 77 St., je dobila iz vasi Gradiška pri Rakeku obvestilo, da ji je tam umrla dne 2. dec. mati Helena Stražisar. Pokopali so jo 4. decembra. Zapuščila moža Urbana, sina Antona in hčere: Mary, por. Sterk, Helen, por. Swegel, Josephine, por. Skerl in v starem kraju Pavlino Intihar.

Nov odbor—

Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ je na svoji letni seji izvolilo za l. 1953 sledeči odbor: William Sterk, predsednik; Mike Vidmar, podpredsednik; Frank Brinovec, tajnik in blagajnik, 961 E. 79 St. EN 1-4122; Matthew Penko, 456 E. 143 St. zapisnikar; nadzorni odbor: Charles Leigerski, Jennie Laurich, Josephine Hrvat; Frank Penko, vratar. Za zastopnika v klub društev SND na St. Clair Ave. je bil izvoljen Mike Vidmar, za delniško konferenco SND pa John Susnik. Seje vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9:30 dopoldne v SND na St. Clair Ave., v zadnjem poslopju zgoraj.

Letna seja—

Jutri zvečer ob sedmih bo letna seja društva Jutrnanja zvezda št. 137 ABZ. Po seji zabava.

Družabni večer 28. dec.—

Pred časom sem najel dvorano za 28. december za prireditev, ki se ni mogla vršiti zato sem prišel na misel izpolniti večer z družabnim sporedom in sem v ta namen naprosil dramsko društvo "Lilija" in pevski zbor "Korotan" za sodelovanje; obenem sem se za pomoč obrnil tudi na klub "Krog." Društva so se mojemu vabilu odzvala. Zato vas že danes vabim in opozarjam na zanimivo prireditev. — Anton Grdina st.

Dete rojeno v gledišču

LONDON. — V nekem tukajšnjem kino-gledišču je bilo v nedeljo rojeno dete. Njegova mati je prišla v gledališče gledat neki film.

Vremenski
prerok
pravi:

Danes in ponoči jasno. Ista temperatura kot včeraj.

Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 17. dec. 1930 sta brata Wright izvršila prvi uspešen polet z letalom v Kitty Hawk, N. C.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

2117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83 No. 246 Wed., Dec. 17, 1952

Nekaj pojasnila in pripomb

Zadnje čase prihajajo na uredništvo našega lista pisma, v katerih se naročniki pritožujejo zaradi stališča, ki ga je naš list zavzel v volilni borbi. Prav je in veseli vsakega, da se naši čitatelji zanimajo za javno življenje v tolikšni meri. V demokratični deželi živimo, kjer ima vsakdo pravico povedati svoj misel. Naš list je to načelo spoštoval od nekdaj in ga hoče spoštovati tudi v bodoče. Pripomnili bi pa eno. Vsakdo, ki čuti potrebo po tem, da svoje osebno mnenje javno izrazi, naj ima tudi toliko poguma, da se pod to svoje pisanje podpisše. Strah je tu nepotreben. Ne moremo nikakor razumeti, da se skuša ta ali oni skriti pod tujim imenom. Dogajajo se slučajji, da pišejo ljudje čisto preproste dopise, pa se podpisšejo s "Priatelj," "Faran" ali čim podobnim. To ni lepa navada.

Ce že imamo svoje mnenje in smo se priborili do svoje lastne sodbje o tej ali oni stvari, potem imejmo tudi toliko poguma, da se pod to podpisemo. Mi smo veseli vsakega, ki zna in hoče rabiti svojo glavo, saj končno jo tudi za to ima. Ljubi Bog jo nam ni dal samo zato, da bi imeli kam povezniti klobuk ali kapo! Sodimo pa, da je najmanj, kar lahko zahtevamo od dopisnikov, da se podpisšejo s polnim imenom. Če ima kdo tehten razlog, da se ne podpisše pod svoj članek, nam to svojo željo lahko sporoči. Vsekakor pa je potrebno, da se pod svoje pismo, ki ga naslovi na uredništvo, podpisše s polnim imenom in navede tudi svoj naslov. Vsako pismo, ki teh podatkov nima, bo romalo naravnost v koš. Naj to vsi dopisniki vzamejo na znanje, da ne bo nepotrebnih pritožb.

Kar zadeva demokratsko in republikansko stranko, smo že svoj čas poudarili, da je naš list od svojega začetka poudarjal in zagovarjal stališče malega človeka. Zakaj? Slovenci smo po veliki večini prihajali v to deželo s trebuhom za kruhom. Edino, kar smo imeli, so bile naše zdrave roke in telesna moč. Tako si je naš prvi rod služil po večini svoj vsakdanji kruh s težkim delom. Razumljivo, da je ostal v glavnem še vedno mali človek, čeprav si je morda prislužil in prihranil nekaj tisočakov. Drugi, to je tu rojeni rod, si je znal že boljše pomagati. Obvladal je dobro v deželi običajni jezik, uživel se je v zlahka v nove razmere; ta rod je bil že pravi rod Amerikancev, ki mu je Amerika domovina ne samo po rojstvu, ampak tudi po duhu in miselnosti. Nekateri iz tega rodu so se dokopali do boljših položajev in se morda uvrstili med premožnejše, kakor so se tudi preneka- teri pridni in podjetni naši rojaki iz prvega rodu. V bistvu pa je slovenski naseljenec v tej deželi ostal še vedno mali človek, ki ima sicer svojo hišico in v večini primerov tudi še kak tisočak v banki, ki pa vendar hodi vsak dan na delo, da si zasluži, kar za svoje življenje rabi.

Mi ne dolžimo republikance, da so oni zakrivali veliko gospodarsko krizo, ki je nastopila v času Hooverjevega predsedovanja, trdimo pa, da je ta vlada storila veliko premalo, da bi nesrečo, ki je deželo zadela, zavrla, oziroma jo zmanjšala. Res je, da gospodarska kriza ni zadela samo Ameriko, ampak ves svet, prav tako je res, da si vlade tudi drugod ob prvem pojavu gospodarskih težav niso znale pomagati, toda prav tako je pa res, da je bila Rooseveltova demokratska vlada tista, ki je podvzela prve korake, da je silno stisko olajšala.

Sodimo, da je socialna zakonodaja, ki jo je vpeljala demokratska stranka v času svoje vlade, prinesla veliko korist vsemu ameriškemu delavstvu, pa tudi farmerjem in malim trgovcem. To so pa v glavnem bili in so še danes naši rojaki. Gremo pa še dalje. Trdimo, da je socialna zakonodaja, ki jo je vpeljala v zadnjih 20 letih demokratska stranka, koristna za vso Ameriko. To je priznal tudi sam gen. Eisenhower, ko je dejal, da bo vse socialne pridobitve zadnjih 20 let obdržal in jih celo dopolnil. Če bo svojo obljubo držal in v tem oziru nadaljeval delo, ki so ga začeli demokrati, potem bo napravil vsej Ameriki, republikanski stranki pa še posebej veliko uslugo. Ne smemo pozabiti, da je danes v Združenih državah nad 60 milijonov delavcev, da so torej ti v ogromni večini. Če delavski stan ne bo zadovoljen, potem ne more biti notranjega miru v državi. Delavski stan je v ZDA najštevilnejši, zato mu je treba posvetiti največ pozornosti. S tem pa še ni nikjer rečeno, da je treba drugim stanovom zvezati roke. Vsakemu je treba priznati njegove pravice, pri tem pa moramo paziti, da ne bomo stopali eden drugemu na prste. To je, kar zadeva socialno zakonodajo, naše stališče.

Neki dopisnik, ki se je skril pod ime "Čičaški Slovenec" piše: "... neverjetno je, da bi protikomunistični list 'Ameriška Domovina' ne videla, kam je pripeljala demokratska stranka našo deželo. Pa tudi za zaslužjenje stare domovine po komunistih je kriva ona."

Temu in vsem onim, ki so istega ali podobnega mišljenja, odgovarjamo. Res je, da so ZDA delale v preteklosti neštokrat napake v zunanji politiki; delale so jih tudi druge države. Res je, da je Roosevelt storil prenekatere nerodne poteze v tem oziru, spomnimo se samo na Teheran in Jalta, toda ne pozabimo, da so ZDA takrat vodile takozvano

nadstrankarsko zunanjo politiko. Niso torej odločali samo demokrati, ampak tudi republikanci, torej so tudi oboji odgovorni. Da je to res, se vidi najlepše iz tega, da v volilni borbi ni nihče napadal Rooseveltove zunanje politike, ampak v glavnem Trumanovo in še to samo, v kolikor zadeva Kitajsko in Korejo. Danes je lahko govoriti o komunistični nevarnosti in o sovjetskem imperializmu, pred desetimi leti je bila stvar drugačna. Naše stališče je bilo jasno tedaj, kot je danes, toda naša sodba mora biti pravična na obe strani. Mi nismo nikdar zagovarjali napak, — te smo obsodili in jih bomo obsojali v bodoče, — zagovarjali pa bomo one, ki so napake storili, če sodimo, da so jih storili v dobri veri in to je, kar mi mislimo o pokojnem Franklinu D. Rooseveltu in njegovem nasledniku Trumanu.

BESEDA IZ NARODA

Lorainske slovesnosti

Treba je povedati, kakšne velike in pomenljive slovesnosti so se vršile v slovenskem Lorainu v dnevih od 6. do 8. dec. v letu Gospodovem 1952.

V soboto 6. dec. na praznik sv. Miklavža se je pripeljal v Lorain ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman v spremstvu svojega tajnika Rev. Julija Slapsaka. Škof je imel izvršiti važno funkcijo ali obred v novi cerkvi sv. Cirila in Metoda: Posvetitev dveh oltarjev. Ob 9. uri dopoldne se je slovesnost pričela. Obredi so tako pomenljivi in ganljivi, pa zelo obširni, da bi bilo treba dolgo opisovati, če bi hoteli vse povedati. Koliko molitev, kropljenja, maziljenja, univanja, kajenja! Okrog deset duhovnikov je pomagalo pri svetih obredih. Nazadnje je bila opravljena prva sv. maša na novem prekrasnem in posvečenem oltarju, ki jo je daroval sam prevzvišeni škof dr. Rožman.

V nedeljo 7. dec. zjutraj so bile opravljene tri sv. maše v stari cerkvi. Zadnjo sv. mašo v stari cerkvi je opravil p. Odilo OFM. Ob tej priliki je imel poslovilno pridigo. Vsi pričujoči so jokali ob spominu na vse dobre in milosti, ki so jih v 46. letih dobivali v stari cerkvi. Saj so bili v njej poročeni skoraj vsi dose- danji farani, saj sta bila tu krščena dva rodova in jih je bilo toliko iz stare cerkve odpeljanih k zadnjemu počitku na pokopališče. Zato je bilo slovo od stare cerkve res bridko. Cela vrsta ljudi je bila obhajana zadnjikrat pri stari obhajalni mizi.

Ob 10. uri dopoldne pa se je začela slovesnost blagoslova nove cerkve. Za to slovesnost je prišel clevelandski nadškof Most. Rev. Hoban. Okrog trideset duhovnikov je bilo v njegovem spremstvu, med njimi pet monsignorov. Nadškof je imel slovesni sprevod iz župnišča pred glavna vrata, kjer se je slovesnost pričela. Sprevod so otvorili mnogoštevilni ministranti, potem kakih 60 Kolumbovih vite- zov v svojih uniformah, kadetke v svojih pestrih nošah. Najprej je nadškof obšel med obrednim škropljenjem vso cerkev od zuna- naj. Duhovniki so med tem peli psalme. Med petimi litanijami je sprevod krenil v cerkev, kjer je bila cerkev blagoslovljena in po- škropljena od znotraj. Nato je sledila slovesna pontifikalna sv. maša, ki jo je opravil nadškof E. Hoban. Med mašo je prepeval domači pevski zbor koralno an- gelsko mašo. Angleško in slo- vensko pridigo je imel med ma- šo Rt. Rev. msgr. J. J. Oman iz Clevelanda. Po maši smo vsi za- peli Zahvalno pesem, med katero se je začel pomikati sprevod duhovnikov, ministrantov in Ko- lumbovih viteзов nazaj v župni- šče, kamor smo spremili g. nad- škofa. Za duhovnike je bil pri- rejen slavnosten obed takoj na- to v župnišču.

Popoldne ob 3:30 so bile v no- vi cerkvi pete litanije Matere božje z blagoslovom. Cerkev je bila polna in vse stene in vsi obo- ki so se kar prvi dan napili in nasrkali sladkih zvokov sloven- ske navdušene pesmi. Pobož- nost je vodil p. Odilo. Na koncu je zopet zadonela Zahvalna pe- sem.

— Kiti dosežejo v dveh letih lahko že dolžino 65 čevljev.

Zvečer ob 6. uri je bil prire- jen banket v Slovenskem narod- nem domu, kjer se je zbrala vsa fara. Govorniški program je prav spretno vodil domačin Rev. Sebastijan Soklich T. O. R., ki je zdaj vojaški duhovnik v ame- riški armadi, pa je prišel za to priliko domov k svojim staršem. Pri banketu je bil vzoren red, da je bilo kar občudovanja vred- no.

Slovesnost je bila zaključena na praznik Brezmadežne, ko je pred glavno sv. mašo ob 9. uri blagoslovil postaje sv. križevega pota p. Odilo OFM. Verniki so za redko slovesnost napolnili no- vo cerkev do zadnjega kotička.

Nova cerkev je tako prisrčna, tako lepa in enotna prav do zad- njih potankosti in malenkosti, da mora vsak strmeti. Župniku Rev. Milanu Slajetu in dobrim faranom sv. Cirila in Metoda najiskrenejše čestitke! P. O.

Zanimiv koncert

Cleveland, O. — Hitro se širi novica, da bosta naša pevca Mrs. Josephine Petrovič in Mr. Eddie Kenik priredila dne 18. januarja 1953 samostojen koncert v Slo- venskem narodnem domu na St. Clair Ave. Ta dva pevca sta med nami dobro poznana, odkar sta pela glavni vlogi v operi "La Traviata," ki jo je podala Glas- bena Matica. Toda Mrs. Petrovič je nastopala kot solistka že leta 1942 v opereti "Netopir" (Fledermaus) in v odlomkih iz opere "Tosca" leta 1951. Nasto- pala je tudi v samospvih in due- tih v okviru letnih koncertov Glasbene Matice.

Mr. Kenik je nastopal kot so- list v "Gospodična Nitus" (Mam'zelle Nitouche), katero je Glasbena Matica podala v letu 1950 in v odlomkih iz opere "Tosca in "Rigoletto" v letu 1951. Že kot deček je pokazal ljubezen do petja, saj je bil, član mladinskega zbora "Črički" v Newbur- gu. Pozneje je postal član pev- skega zbora "Zvon," tudi v New- burgu.

Sedaj boste imeli priliko sli- šati ta dva pevca na skupnem koncertu. Zapela bosta duet iz opere "Prodana nevesta" in "La Traviata." Pri ljubljanih doma- čih pesmi, kot: "Dekle to mi po- vej," "Snoč se m' je sanjalo," "Al me boš kaj rada imela," "K oknu pridem," bo dovolj na spo- redu.

Mrs. Petrovič nam bo zapela solospesve: Ivan Zormanovo "Tu- lipan," "Tam na vrtni gredi," "Gor čez izaro," "Kiss me again," "Laughing song" iz operete "Ne- topir" in Salve Regina. Mr. Ke- nik si je izbral Ivan Zormanovo "Ladje lepe, ladje bele," "Nocoj je pa lep večer," "Ženska le vara- nas" iz opere "Rigoletto," "Vesti la Giubba" iz opere "Pagliacci" ter angleški "Thine Alone" in "Be my Love."

Ivan Zorman, naš pesnik in skladatelj bo spremljal pevca na klavirju.

Ker je spored koncerta res lep, si preskrbite pravočasno vstopnice. Dobite jih pri Oraž- mu na 6417 St. Clair Ave., pri Antonu Šublju, 6411 St. Clair Ave. in pri Mrs. Agnes Zagar, 3579 East 81st St. v Newburgu.

Prijatelj.

— Kiti dosežejo v dveh letih lahko že dolžino 65 čevljev.

Družabni večer

Cleveland, O. — V nedeljo 28. decembra bo v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Družabni večer z lepim, peštrim in bogatim sporedom. Sodelujejo: Dramat- sko društvo "Lilija," pevski zbor "Korotan" in Klub "Krog."

Po končanem sporedu bo do- mača zabava s plesom. O prire- diti in njenem sporedu bomo še poročali. Danes naj le še ome- nimo, da ima režijo v rokah dr. Milan Pavlovič, nekdanji po- klinski režiser Narodnega gledali- šča v Ljubljani.

Čisti dobiček prireditve je na- menjen delno za slov. semenišče v Argentini, delno za zgradbo Katoliškega doma v Gorici.

Anton Grdina, št.

Duhovne vaje za dekleta in žene

Cleveland, O. — Kakor ste že brale, bomo imele tudi letos de- kleta in žene skupne duhovne vaje. Prav bi bilo, da bi se vsa- keda sedajle vprašala: Ali so tudi zame potrebne? Ugotovile bomo približno vse enako: Da. Potreb- ne smo skrbnega pogleda nazaj v svoje življenje kakor tudi novih smernic in sklepov v bodoče. Tako za te dekletke, ki se morda pripravljajo na nov korak v živ- ljenje, kakor tudi tebi žena, da ostaneš dobra, verna mati svo- ji družini.

Za take duhovne vaje imamo letos priliko ravno v adventnem času, to je 19., 20. in 21. decem- bra v Domu duhovnih vaj, 18485 Lake Shore Blvd., Cleveland 19, Ohio. Zberimo se torej vsa slo- venska dekleta in žene k duhov- nim vajam! Vse, ki ste lanske duhovne vaje s takim zadovolj- stvom končale in vse one, ki se jih še nikoli niste udeležile. V tistih tihih urah se bomo posve- tile samo skrbi za svoje duše, in si nabrале novih moči, da bomo lažje vršile stanovske dolžnosti. Prijavite se čimprej. Vendar če se katera odloči šele zadnji dan, se bo lahko prijavila pred pri- četkom v Domu duhovnih vaj. Začetek je v petek 19. decembra ob 7. uri zvečer, končajo pa se v nedeljo sredi popoldneva. Oskr- ba za vse tri dni je \$15.

Premagajmo vse ovire, saj z dobro opravljenimi duhovnimi vajami si bomo pripravile naj- lepši božič.

Stana O.

Zahvala zbora "Slovan"

Cleveland, O. — Dne 7. dec. je imel zbor "Slovan" svoj je- senski koncert v AJC na Recher Ave. Koncert je nad vse lepo uspel. Udeležba je bila kljub lepemu vremenu odlična. Dvo- rana je bila nabito polna.

Ko se je zavesa razgnila, je zavladalo med poslušalstvom ve- selo razpoloženje. Na oder je šlo- pil predsednik Jožef Durjava, ki se je zahvalil za lep obisk in po- vedal, da je "Slovan" zgubil le- tos dva dobra pevca: Jožefa Udo- viča in Andija Noč. V njun spo- min je zbor zapel žalostinko "Če na tujem zemlja me pokrije."

Po lepem in bogatem sporedu je Johan Grabner raztegnil svoj meh, da je odmevalo po dvorani; začel se je vesel ples.

Lepa hvala vsem, ki so pripo- mogli k tako lepemu uspehu. Kuharice so skuhale zelo okusen golaž, ki ga je žal le prehitro zmanjkalo. Skuhali sta ga Fran- ces Gorjanec in Pavlina Durja- va. Prav lepa hvala! Urški Tert- nik pa hvala za krofe. Hvala tu- di Mrs. Stavanja, Mrs. Mavrič, Mrs. Furlan, dalje Mrs. Mary Strudel za prodajo vstopnic. Hvala Mrs. Globokar, Mrs. Cok in Frank Zagarju ter Franku in Jožetu Znidaršič, Toniju Zadev, Mihaelu Jenko in Valterju Lam- pe. Vsi so se trudili, da je šlo vse lepo v redu. Lepa hvala po- slovdnji doma Johanu Zigmantu in njegovi ženi, ki sta nam šla v vseh ozirih na roke. Hvala Mr. in Mrs. Medvešek, ki sta tako

GORIŠKE VESTI

Predvolilna kampanja

V nedeljo 7. decembra so ime- le svoje volilne shode razne stranke, Demokratska fronta Slo- vencev (komunisti) bo začela v terek s svojim volilnimi shodi, ki bodo v Gorici, Štandrežu, Oslavju, Podgori, Pevmi, in št. Mavru. Njihovi komunistični časopisi so polni slave in hvale in si lastijo izključno vse zaslu- ge v obrambi naših pravic v ob- činskem svetu. Zagnali so se tu- di v kandidatno listo "Lipove vejice." Očitajo ji, da je tako lo- kalno omejena, da ne priznava nobenega stika z slovenskim na- rodom v svobodni državi, da ima med svojimi kandidati ljudi, ki so bili "neposredni voditelji be- logardičnih tolpe, in da so kot taki na življenje in smrt na- sprotovali narodnemu osvoboje- nju slovenskega ljudstva izpod jarma nemškega in italijanskega fašizma." Nadalje očitajo SDZ, da je nesocialna in da se peha naprej s svojim slovenskim na- cionalizmom, misleč, da bo na ta način preprečila gospodarski propast slovenstva na Goriškem. "Demokracija" pa jim v svoji 49. št. odgovarja na njihove očitke. V zvezi z njihovim člankom ugo- tavlja, da voditelji SDZ goričjo in širijo resno narodno zavest, in to ne le danes, ampak že od časa, ko je tu vladal fašizem, in po- zneje po volji titovskih prvakov "fratelanca," ki je ubijala narod- no zavest. SDZ je edina nesebi- čna in neplačana zagovornica pristnega slovenstva, česar vodi- telji Fronte v Italiji ne morejo trditi. Volilni program" lipove vejice" je: Vodovod po vseh va- seh goriške občine, enaka raz- delitev bremen in koristi na vse občine, boj zlorabljanju in izko- riščanju prostega pasu, zaposli- tev vseh brezposelnih in pred- nost domačinov pri zaposlitvi, enakopravnost slovenščine na občini, deželna avtonomija, kot jo imajo Nemci na Tirolskem in Francozi v dolini Aosta, zaščita pravic Slovencev v Italiji, ki jo člen 6. že predpisuje.

Koncert sv. Cecilije žanje obilo uspeha

V nedeljo 30. novembra je pev- ski zbor S. K. P. D. iz Gorice ponovil svoj bogati koncert tudi v Števerjanu v Brdih. Kljub sla- bemu vremenu je bila udeležba zelo razveseljava in števerjanci kar ne morejo prehaliti lepega petja, bodisi zbora, kakor tudi

naglo uredila dvorano za ples, Lojzu Znidaršič pa za nabrane oglase.

Mrs. Slejko se moramo pose- bej zahvaliti za lepo spremljavo koncerta, g. Antončiču pa za oglašanje na radio, prav tako tu- di Ančki Traven. Hvala tudi podpornikom zbora M. Travnu, Mary Bohinc, ki sta dala vsak \$5.00, ter Toni Pušner in Franku Kukanja, ki sta darovala po \$2.

Za izredno lep uspeh gre naj- večja zasluga našemu pevovodji Antonu Šublju, ki se je trudil, da je spravil zbor na sedanjo višino.

Hvala vsem prijateljem zbora in lepega slov. petja, ki so nas v tako velikem številu obiskali. V nedeljo 21. dec. ob 2. uri spoj. ima zbor "Slovan" v AJC svojo letno sejo, na katero so vabljeni vsi pevci, podporni čla- ni in prijatelji zbora. Vsi ste dobrodošli. Po seji bo nekaj raz- vedrila in zabave. Seja je važ- na, zato se potrudite vsi in se je udeležite.

Na svidenje 21. dec. in vsem še enkrat prisrčna hvala!

Frank Rupert.

solista Gorjana. V nedeljo 7. dec. je pa zbor SKPD gostoval v Nabrežini. Ta sijajni uspeh koncerta precej jezi goriške frontaše, ki se s podobnimi uspe- hi nikakor ne morejo ponašati. Sicer ga v časopisih sploh ne omenijo, prinašajo pa v odgo- voru dolge članke o svojem kul- turnem delovanju na Goriškem, slike podeželskih frontaških zborov in igralskih družin, slike iz Dijaškega doma v Gorici in podobno. Pri tem seveda zago- tavlja, da bi brez slov. dem. fronte vsega tega v Gorici ne bi- lo in da je le ona edina nositelji- ca vsega kulturnega udejstvova- nja na Goriškem. Lastijo si tudi vse pravice kulturnega udejstvov- anja na Primorskem v letih, ko slovenski človek še sanjal ni o komunistični fronti Slovencev. V svoj volilni program so posta- vili tudi zahtevo vrnitve Ljud- skega doma v Gorici, ki so si ga oni leta 1945 prilastili in je bil nekdaj naš Trgovski dom.

Slovensko sirotišče v Gorici in pravice, ki se mu kratijo

Na zadnji seji goriškega po- krajinskega sveta so razpravlja- li tudi o podpori, ki naj jo do- be razni zavodi in dobrodnele ustanove v Gorici. Odobrili so podporo nekaterim bolj politi- čnim ustanovam, medtem, ko so jo odrekli Sirotišču Sv. Družine, Sirotišču Contavalle in "Villa serenita." Ko je svetnik Bratuž vstrajal na zahtevi, da se podeli podpora slov. sirotišču sv. Dru- žine, je pri glasovanju pokrajini- ski svet z večino glasov odbil njegov predlog, nakar je svetnik Bratuž v znak protesta zapustil dvorano. Vsi katoliški Slovenci ravnanje g. Bratuža popolnoma odobravamo. Leta 1947 je ome- njeni zavod sprejel pod svojo streho lepo število italijanskih begunskih družin, ki so po ve- čini še vedno tam brez vsake od- škodnine. Radi tega je občina dolžna pomagati Sirotišču, saj so mu omenjene begunske družine v veliko breme in škodo. Če bi kak italijanski zavod imel toli- ko let pod streho samo eno be- gunsko družino, kako bi ga po- stavljali za zgled vsem v požr- tvovalnosti in domovinski ljube- znosti. Slovenski zavod pa nima nobene pravice.

Prireditve "Dijaškega krožka"

Fantovski dijaški krožek je priredil v domu Brezmadežne v nedeljo 7. dec. običajno vsako- letno akademijo v čast Brazma- dežni, ki so jo ponovili tudi na praznik sam. Ta fantovski dija- ški krožek se je ustanovil takoj po vojni in šteje že lepo vrsto let in kar je najvažnejše obilo uspe- nov. Ti mladi fantje so nam že marsikdaj pokazali svoje zmo- nosti in navdušenje za vse lepo in dobro. Tudi pri letošnji aka- demiji nas niso razočarali. Ka- kolo prijetno je gledati te fante polne ognja in mladostnega za- nosa, kot nastopajo na cdru in neprisliljeno in iz globokega ver- skega prepričanja govore o Bo- gu in Mariji. To brez dvoma ga- ne ljudi mnogoo bolj kot pa de- kliske prireditve. Na sporedu je bil otvoritveni melodram, pri- ložnostni govor in zborna dekla- macija. Nato so nam fantje po- dali lepo trojeokanjo "Mladi tis- kar," ki je vse občinstvo ganila do solz. Upajmo, da nas bo kro- žek katoliških s r e d n j e šolcev kmalu spet razveselil s podobni- mi prireditvami.

TRŽAŠKE VESTI

Kurirji na motorjih

Menili boste, da vam pišemo o tistih predvolilnih časih, ko so

(Dalje na 4. strani)

Dr. Josip Gruđen

Zgodovina slovenskega naroda

Prodajanje in zamenjevanje nevolnikov je pojenjalo. Zdaj niso bili več tako prikovani na grudo, da bi je ne mogli zapustiti, temveč so dobili za gotovo odkupnino prost odhod. Pogoji za naselitev so bili ugodnejši in zahteve, ki jih je stavila gospodarka na svoje podložnike, so se odmerile in določile. S tem so se samovoljnosti gospode postavile meje in kmet je dobil več osebne prostosti. Prejšnje robstvo se je izpremenilo v podložništvo z natanko določenimi pravicami in dolžnostmi.

Od 15. stoletja naprej je več ne nahajamo zgledov popolne osebne odvisnosti, kakor v prejšnjih časih, temveč povsod pravno urejeno razmerje med gospodsko in podložniki.

Ako si to razmerje natančneje ogledamo, opazimo dolžnosti dvojne vrste. Podložnik je moral služiti svojemu gospodarju s svojo delavno močjo in mu kot davščino prepustiti tudi del svojih letnih pridelkov. Dolžnosti prve vrste imenujemo tlako (roboto), dolžnosti druge vrste pa služnosti (Dienste), ali davščino (Zins), ki se je dajala deloma v živilih, deloma v denarju.

Ni je najti kmalu pravne ustanove, ni bila skozi vsa stoletja ostala tako neizpremenjena, kakor tlaka. Večje izpremembe so se izvršile še le v 18. stoletju pod cesarico Marijo Terezijo, preje je tlaka enakomerno težila kmečko ljudstvo skozi tisoč let. — Vodilno načelo pri odmerjanju in razdeljevanju tlake je bilo to, da morajo podložniki osebno ustreči vsem potrebam gospodstva in gospodarja samega. Zemljiške knjige 12. in 13. stoletja pričajo, da se je delavna moč podložnikov izprva uporabljala poljubno za vsakovrstna dela, ne da bi se ista natančneje določevala. Še le pozneje je prišla v navado delitev tlačanskih opravil v razne stroke z natančno določbo časa, ob katerem jih morajo podložniki izvršiti.

Umevno je, da je bilo največ tlake opraviti na grajskih njivah in poljih. Tu je bilo vse obdelovanje prepuščeno podložnikom. Delo se je pričelo spomladi s plugom in se završilo z žetvijo. In tu je moral kmet ne le svojo roko in svojo delavno moč dati v grajsko službo, ampak tudi s svojim oralom in živino priti na pomoč. V zemljiških knjigah čitamo na pr.: "Vsako zemljišče, ki ima plug, mora grajskemu nadzorniku orati tri dni v letu, en dan jeseni in dva dni spomladi." Za vprego pri plugu je bilo treba dati par volov ali par konj. Za oranjem je prišla setev in trebljenje grajskih njiv. Najbolj pa je bila v škodo podložnikom tlaka ob žetvi, ker si je izgovorila gospodarka navadno najugodnejši čas za spravljene pridelkov. In še le, ko je bilo delo na grajskih njivah končano, je mogel kmet misliti na to, kako bode rapolnil svoje lastne skednje. Enako delo je moral opravljati podložnik graščaku pri spravljaju sena, gnojenju njiv, obdelovanju repe in zelja, lanu in vinogradov. V šofantskem zapisniku čitamo: "Vsak posestnik je dolžan, gospodstvu en dan žeti in kositi travo;" v Slovenskih goricah: "Vsak podložnik je dolžan okopavati vinograde štiri dni." K temu delu je še prišla tlaka pri iztrebljenju gozdov, sekanju in dovažanju lesa, ki je bila natančno odmerjena.

Za Kozje na Štajerskem je bilo na pr. določeno: "Vsak izmed podložnikov je dolžan o Božiču peljati na grad dva tovara drv, jih razsekati in znesti v grajsko shrambo." — K tej tlaki, ki se je opravljala na grajskih zemljiščih, so prišla še druga dela, ki so ustržala potrebam gospo-

darja ali grajske družine. K tem je prištevati dovažanje kamnja, peska in apna, pomoč pri zidanju in popravljanju grajskih poslopij, popravljanje plovov, cest in mostov, brodarstvo, snaženje grajskih prostorov, ob času vojske bramba gradu. V vojniškem zapisniku poslopij, "Meščani naznanjajo, da že od nekega niso bili dolžni gospodstvu delati nobene tlake, pač pa so prilično pomagali z dovažanjem, kedar se je kaj zidalo na Gorenjem Celju, tudi so dolžni stražiti grad Gorenje Celje ob vojni nevarnosti." Ljudje iz Zgornje Lipnice pri Radovljici so bili svobodni rudarji in posestniki.

Zato jim ni bilo treba delati nič tlake. Pač pa sta po noči vedno po dva in dva stražila na Lipniškem gradu, enako so imeli stražo ob času vojske in ob javnih sodbah. Zato so imeli pravico, nositi sabljo, sulico in z železom okovano palico. V Zgornji Lipnici je bilo 18 takih svobodnjakov.

Zelo pregledno sliko o srednjeveški tlaki nam podajajo zapisniki Loškega gospostva, ki je bilo razdeljeno v 15 županstev. Zapisniki so deloma iz 12. (1160), deloma iz 13. in 14. stoletja. Kadar se je mudil freisinški škof v Loki, so morali podložniki prinesiti potrebno meso v kuhinjo, in sicer po gotovem redu.

STOTINE DRUŽIN

Mario Kolenc EX 1-8265
6904 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

rabiljo in hvalijo črnetovo zdravilo, ne kopel za revmatizem, prehlad, odvisno težo, slab obtoč krvi, suhe oči in izpuščaje. "Pomaga, res pomaga," pravijo vsi. Za 1/2 znižane cene. Ogledajte si, vprašajte:

CHERNE HEALTH BATH
6904 St. Clair Ave. EX 1-8265
Cleveland 3, Ohio

Mario Kolenc Louis Planinc

GIVE YOUR BATHROOM A Fresh Start

Samo 159.50
brez dodatkov

CELA OPREMA

CRANE NEUDAY

Lepa moderna CRANE NEUDAY oprema napravi kopalnico privlačno in udobno.

Vsi komadi se lepo prilagajo skupaj; bleščeče beli in se njih površina prav lahko čisti. Imajo ves vdolane ugodnosti in bodo nudili dolgo let trajno uporabo. Vse najnoveše iznajdbe — CRESTMONT pipe imajo DIALESE kontrole, da delujejo nemoteno in brezhibno.

CRANE NEUDAY skupina opreme za kopalnico je ocenjena tako zmerno, da je zmerno vsakdo. Zgledite se pri nas še danes, da vam razložimo vse ugodnosti.

Pokličite MU 1-4200

W. F. HANN & SONS
"Since 1907"
15533-41 EUCLID AVE.
at TAYLOR

Trgovina je odprta vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek do 8. ure zvečer

Iz Primorskega

(Nadaljevanje z 2. strani)

letali po naših vaseh kurirji na motorjih in nosili fašističnim tajnikom nujna poročila iz centrale. Tako je tudi v sredo 26. nov. conski predsednik Palutan poslal posebnega kurirja s silno nujnim pismom v Nabrežino, v katerem zahteva, da nabrežinska občina takoj odstrani dvojezični napis na državni cesti. Napis se namreč glasi Sesijski-Sistiana. Conski predsednik se izgovarja, da je ta napis protizakonit in zato mora izginiti. "Giornale di Trieste" v zvezi s tem še povdarja, da je dvojezični napis na državni cesti provokacija in napad proti italijanstvu Trsta. Nabrežinska občina je Palutanovo pismo zavrnila, česar g. prezident gotovo ni pričakoval. Sesijski je pristno slovenska kraška vas, ki nosi že tisoč let to svoje krajevno ime in ni od včeraj kakor San Marco pri šivanu.

Tržaška burja

Kdor jo je kdaj poizkusil že ve, kaj pomeni. No, te dni divja zopet v Trstu z vso silovitostjo. Zahtevala je tudi že svoje žrtve: 25 težje in lažje ranjenih in enega mrtvega. Nekega moža je namreč zagnala v morje, da je tam žalostno utonil. Tudi tri ladje so se potopile v pristanišču in tržaški ognjegasci so te dni noč in dan na delu, da preprečijo požare, odstranijo izruvana drevesa, zrušene zidove, prevrnjene kamijone, ali pa pritrdijo omajana polkna in dimnike. Veliko dela imajo tudi pri cestnem tramvaju, kjer se trgajo žice z veliko nevarnostjo za pešce in ostali promet. V soboto je začelo po malem še snežiti, a je burja kmalu odgnala snežinke. Iz Jugoslavije poročajo, da divjajo tam veliki snežni viharji, ki so po mnogih krajih prekinili ves promet in pretrgali vse žice, da so mesta v temi. Tudi v Gorici, ki je navadno zavarovana pred burjo, že štiri dni prav močno piha. Trg Sv. Andreja je skoro že izginil, saj je burja po razstavljenih stojnicah že marsikaj odnesla in prevrnila. Tudi temperatura je znatno padla.

Nastop gojencev državne glasbene šole v Ljubljani

Glasbena Matica v Trstu je priredila v sredo 19. nov. v tržaškem Avditoriju nastop gojencev v državne glasbene šole iz Ljubljane. Ob tej priliki je nastopilo tudi osem gojencev tržaške Glasbene matice. Gojenci Glasbene šole iz Ljubljane, ki so razen enega vsi še otroci, zaslužijo najvišjo pohvalo in priznanje. Nekateri izmed njih so že pravi umetniki. Najlepše in največje presenečenje tega večera je bil nastop štirih otrok, združenih v godalnem kvartetu. Izvajali so dva stavka iz Mozartovega kvarteta št. 20 z občudovanja vredno skupno igro. Tudi tržaški gojenci so dobro izvedli svoje naloge,

vsak od njih s svojimi in domovini.

Od morja do Triglava

Tak je naslov izredno zanimive narodopisne knjige, ki jo je spisal dr. Metod Turnšek. Prva knjiga, ki zajema slovenske kraje od Istre preko Tržaškega in

Zbornik in Koledar Svobodne Slovenije

Lep biser, da ga ne preplašiš! To je bila moja misel, ko sem dobil Zbornik Svobodne Slovenije. Kakor sem v šolarskih letih z nepočakano radostjo hitel v župnišče po Mohorjeve knjige, tako sem pihel sedaj po Zborniku, čeprav sem prešel že vzpon med šestdeset in sedemdeset leti življenjske poti. Ne vem, ali vsi čutite tako veselje nad slovensko knjigo v času našega izgnanstva?

Tudi Koledar pišejo v naslovu poleg Zbornika, a bi dejal da komaj še opravičeno, ker teh šest ali osem strani ne pomeni nič proti dvestopetdeset, ki so napolnjene s tako bogato vsebino, da jih srkaš drugo za drugo s hvaležno pobožnostjo, kot bi praznil pol litra "jeruzalema" potem, ko bi že dolgo hrepenel po požirku plemenite kaplje. In Koledar tudi lahko zbega marsikoga, ker povprečnih koledarjev mnogi res ne prebirajo radi. In imajo prav.

To, kar smo sedaj prejeli iz Argentine, je pa Letopis in Zbornik najboljšega in najlepšega, kar so mogli dati naši kulturni delavci v težkih razmerah izseljenstva. Moremo biti upravičeno ponosni na nje in hvaležni jim moramo biti, da tako odlično reprezentirajo slovensko kulturno delavnost nove emigracije po komunistični revoluciji in ohranjajo "vero in moč naše zvestobe slovenski pisani besedi."

Peti je že ta Zbornik v vrsti s svojimi predniki. Bili so časi težkih preizkušenj in v "Uvodni besedi" jih popiše: "Zašli smo v tok najhujše borbe z zahtevami dnevnega obstoja; redki služabniki peresa so morali v poklice, ki so jih od tega dela trgali, poleg tega pa so bili razkropljeni še po vseh delih svobodnega sveta. Sredstva in pogoji za to delo so nam bili nasprotni; bila pa je ljubezen, zvestoba in poštenost, ki nas je spremljala in te trdne tradicije so bile tiste, ki so nas bogato podprla pri delu vseh teh pet let."

Predolgo bi se razpisali, če bi naštevati, kdo in kaj je napisal v Zborniku. Naj omenimo le par avtorjev in naslovov. Naš škof dr. Gregor Rožman pokaže, kako moremo v duhu vere spoznati vsaj nekaj potez v božjih načrtih za sedanjost in bližnji bodočnost. Zakaj "vsaka sila, dobra ali zla, mora nujno, ali hoče ali ne, sodelovati in pomagati izvršiti božje načrte. Pri tem pa Bog človeku pušča svobodo v odločitvah volje." Dr. A. Odar v spisu: "Izseljenci in domovina"

Goriškega do Benečije je pravkar dotiskana. Obsega 112 strani besedila in 24 bogatih starinskih ilustracij s 4 umetniškimi prilogi. Slehernemu Slovencu bo ta knjiga, za katero je pisatelj zbiral gradivo več let, nudila svojevrsten užitek.

razloži odnose in dolžnosti izseljencev do svoje domovine z načel naravnega in božjega prava, kakor bi jih bilo težko najti.

To dr. Odarjevo razlago bi moral prebrati vsak Slov. izseljenec, ker se ga tako neposredno tiče. Velik užitek nam napravi branje dr. Kociprove mojstrovine: "Želarija na Prenoščaku." Slovenske gorice in njih rod, življenje, žalosti in radosti tega rodu zna Kociper mojstrsko naslikati. Čudovite značaje nam priča pred oči, da se veselimo, ko beremo, kako vzcvete lepa ljubezen v dveh mladih srcih in skoro ne moremo premagati solza, ko na koncu usodna jetika tako kruto konča to herojsko ljubezen. Potem pa nas Vinko Brumen vodi skozi lepe skrivnosti, kako najti pravo srečo: "Ni je v solncu, ni je v vetru, in v valovih je nemirnih — v krepkih dušah je usoda." V našo slovensko prošlost deloma dalj nazaj, deloma pa že tudi v najnovjšo, ki smo jo sami preživljali, sežejo poklicani, ki ne pišejo propagande, ampak hočejo ohraniti objektivno resnico našim potomcem: dr. Al. Odar, Lojze Geržinič, Fr. Pernišek, M. Marolt, Vladimir Vauhnik in še vrsta drugih. Nov odlomek iz komunistične revolucije v Sloveniji daje Janez Martinc, ki ima menda zbranega največ materiala in skuša podati vse osnove za spoznanje velike laži, češ da je bila komunistična revolucija v Sloveniji osvobodilna borba proti okupatorju. Dr. Vojko Arko nas vodi po vrhovih patagonskih And v družbi bariloških gornikov, ko slika njih triletno udejstvovanje v gorah in snegu. In slika nam pokaže Slovenski zvonik (Campanile Esloveno) z začetno smerjo, po kateri so prvotno slovenski gorniki stopili na skalo ogromne višine in navidez ne premagljive strmine.

Čemu bi še navajali in priporočali nekaj, kar se samo najbolje priporoča! Reklji bi samo to, da ne bi smelo biti slovenske emigrantske družine, ki ne bi dobila v svojo hišo te zlate knjige, ki nas uči, razlaga našo prošlost, nam kaže vzore in nas tako plemeniti, dviga in vodi k dobremu, k idealom. Pravijo, da je vedno manj idealistov. Jaz bi dejal, da je to zaradi tega, ker je vedno manj dobrih knjig, ki bi nas tako lepo vodile na pot idealizma, kakor to zamore naš Zbornik. Zahtevajte takoj knjigo ali od Lige v New Yorku ali od Slovenske pisarne v Clevelandu. Najlepše veselje boste s

tem darom napravili svojim prijateljem, znancem, dragim osebam, pa tudi za vsakogar osebo, ki je to zlata knjiga, najboljša, kar jih tekom leta nudi slovenska emigracija. Knjiga je iz emigracije za emigracijo. To je njena največja odlika in priložilo (Cena je \$3.00).

Žal ne morem pisati literarne ocene, a upam, da se bo kmalu oglašil poklicani književnik in Zbornik ocenil s te strani. Verjetno ocena ne bo nič manj ugodna, kot sem jo jaz mogel dati s stališča laika v literaturi, potrošnik, ne pa proizveditelj.

J. B.

Pot življenja

Dvanaest poglavitnih stopinj, ki nas vodijo v tem novem življenju

1. Smo priznali, da smo postali brez moči nad alkoholom, in da je on naš gospodar, naše življenje je postalo brez vodstva.
2. Smo prišli do spoznanja, da je ena sila močnejša od nas, ki bi nam zopet ustvarila zdravo pamet.
3. Smo se odločili da izročimo našo voljo in življenje v varstvo Bogu, kakor ga mi poznamo.
4. Smo preiskali brez strahu našo moralno stanje.

5. Smo priznali Bogu, samemu sebi in nekemu drugemu človeškemu bitju, svoja zla.
6. Smo bili popolnoma pripravljeni, da nam Bog odvzame te pomanjkljivosti naše osebe.
7. Z milostjo prosili Boga, da nam odstrani naše napake.
8. Napravili seznam vseh oseb, katerim smo zlobno škodovali in smo pripravljeni popraviti škodo vsem.
9. Smo direktno popravili zlo vsem, katerim je bilo mogoče, razen ako bi bilo škodljivo njim ali drugim.

10. Nadaljevali preiskavo samih sebe in kadar smo uvideli, da smo v zmoti, to takoj priznali.

11. Skušali z molitvijo in premišljevanjem izboljšati zavesten stik z Bogom, kakor ga mi poznamo. Z molitvijo proseč samo

MALI OGLASI

Lastnik prodaja

Cena \$9500, hiša za 2 družini, 5 in 5, v dobrem stanju, furnez na plin. Na 5322 Homer Ave., blizu E. 53 in St. Clair. (248)

Poslopje naprodaj

Novo zidano poslopje na Lake Shore Blvd. Ima 4 stanovanje, vsako 2 spalnice, stanovaljska soba, kuhinja, kopalnica obita s ploščami, klet, garaža, sončna veranda na 2. nadstropju, posamezna zračna gorkota, vodni grelec na plin, Calcinator, Frigidaire in peč.

To lepo zidano poslopje je v jako udobni okolici, blizu šol, transportacije, trgovin, itd. Express bus do Square, 20 minut.

Zelo primerna investicija. Za več podrobnosti kličite lastnika in stavbenika, Frank E. Strumbly, HI 2-4479. (dec.17,19)

Išče stanovanje

Mlada zaposlena ženska išče 2 ali 3 neopremljene sobe. Kličite PO 1-7426. —(248)

Hiša naprodaj

Mora biti prodana — v Collinwoodski okolici, 4 velike spalne sobe, moderno, kopalnica zgorej, 3 velike sobe zdolej, dvojna garaža, nov furnez na plin, preproge, zavese, zimska okna in mreže. Vse nanovo dekorirano. 12,800. Samo \$3,000 gotovine.

Stakich Realtors

15813 Waterloo Rd.

KE 1-1934

(248)

Ali ste prehlajeni?

Pri nas imamo izborno zdravilo da vam ustavi kašelj in prehlad. Pridite takoj, ko čutite prehlad.

Mandel Drug

15702 WATERLOO RD.

KE 1-9934

za vednost njegove želje za nas, in za to izvesti.

12. Ko smo dosegli duševno izkušnost kot učinek ali nasledek teh stopinj, skušamo prenesti to poslanico drugim alkoholikom z izpolnitvijo teh točk v vseh naših zadevah.

štiri absolutne točke

1. Absolutna poštenost.
2. Absolutna nesebičnost.
3. Absolutna čistost.
4. Absolutna ljubezen.

Ženske dobljo delo

Zobozdravniška pomočnica dobi delo — mora biti gra-duiranka višje šole, skušnje ni potreba, 4½ dni, nič zvečer. Kličite EX 1-5300 za sestanek.

Dr. Garbas

6417 St. Clair Ave.

v SND

(247)

Moški dobljo delo

Delo v lovarni

PLAČA OD URE

Dobra prilika za napredek

Liberalne koristi

Nelmor Mfg. Co.

1975 E. 61 St.

(248)

DIE MAKERS

on medium and large dies

TOOL ROOM ENGINE

LATHE OPERATORS

MACHINE REPAIRMEN

DIE REPAIRMEN

Bi tudi radi govorili z

MAŠINISTI

Visoka plača od ure. Čas in pol za nadurno in dvojna meza ob nedeljah. Dobri delovski pogoji in dodatek za življenjske stroške. Ta dela se dobijo pri obeh tovarnah na E. 93 in Woodland in na 1115 E. 152 St. Oglašite se v Employment Office tovarne št. 1. MURRAY OHIO MFG. CO.

1115 E. 152 St.

(246)

PRIDRUŽITE SE K

TAPCO TEAM

TAPCO

POTREBUJE

TOOLMAKERS

for

JIGS and FIXTURES

TOOL ROOM

ALL TYPES

MACHINE REPAIRMEN

FORGE SHOP

LOADERS and OPERATOR

TRAINEES

TOOL and GAUGE

INSPECTORS

VERTICAL

TURRET LATHES

AUTOMATIC

OPERATORS

Morajo biti pripravljeni delati KATERIKOLI šift; visoka plača od ure; idealni delovski pogoji. Prosimo prinesite izkaz državljanstva.

Uradne ure od 8 zj. do 5 pop. dnevno
Ob sobotah in nedeljah:
od 8 zj. do 4 pop.

THOMPSON

PRODUCTS, Inc.

23555 Euclid Ave.

C.T.S. Bus št. 28

(247)

MACHINE OPERATORS

and ASSEMBLERS

Visoka plača od ure in

dodatek za življenjske stroške

Oglasite se osebno v našem

Employment uradu na

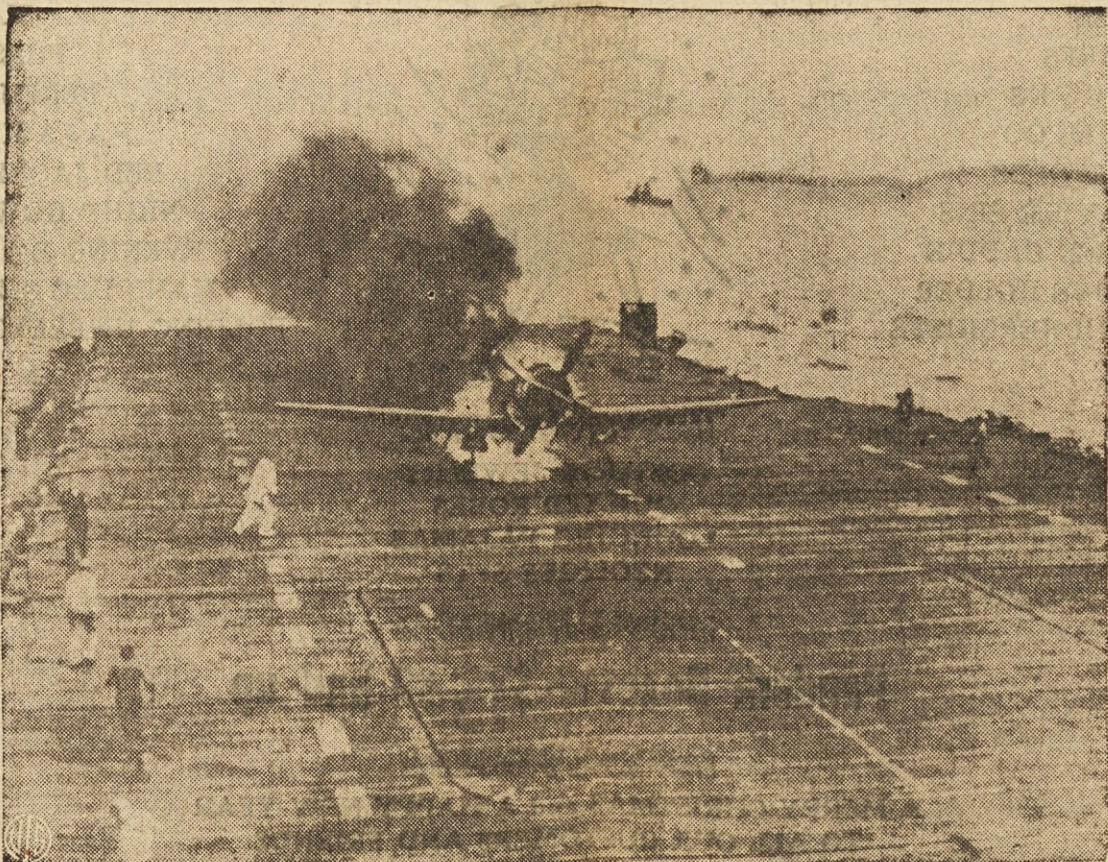
Engel Rd., južno od

Brookpark Rd.

FORD MOTOR CO.

17601 Brookpark Rd.

(246)

OGENJ NA KROVU — V azbestno obleko napravljen mornar hiti k gorečemu letalu na krovu U. S. S. Essex. Bencinski plini so se vneli, ko je letalo pristalo na ladijskem krovu. Spretnost in brzina mornarjev je rešila letalo pred uničenjem.

HENRIK SIENKIEWICZ:

Z ognjem in mečem

In ta sestradini revež, prezebel, moker, umazan od lastne krvi, rdeče zemlje in črnega blata je šel — z radostjo v srcu in z nado, da se v kratkem drugače, mogočnejši vrne v Zbaraž.

"Ne ostanete v gladi in brez nade," si je mislil o tovariših v Zbaražu, "ker vam pripeljem kralja!"

I to viteško srce se je tolazilo z bližnjo rešitvijo kneza, regimentarjev, vojske, Volodijovskega, Zaglobe in vseh teh junakov, zaprtih v zbarskih okopih.

Gozdne globine so se odpirale pred njim in ga zaslanjale s temo.

VII

V toporovskem dvoru, v gostinski sobi, so sedeli zvečer trije gospodje v tajnem razgovoru. Nekoliko sveč je gorelo na mizi, pokriti z zemljevidi, predstavljajočimi okolico, poleg njih je ležal visok klobuk s črnim persom, daljnogled, sablja z biserinim ročajem, na kateri je bila navezana otrepana vrpca, in dvoje losjih rokavic. Za mizo, v visokem naslonjaču je sedel človek, kakih štiridesetih let, precej droban in suh, a krepak. Obraz je imel zagorel, žoltast,

zmučene, črne oči in črno švedsko vlasuljo, z dolgimi kodri, padajočimi na pleča in rame. Redki, črni brki, na koncih kvišku zavihani, so mu pokrivali zgornjo ustno, dolnja pa, z brado vred, mu je molela silno naprej, davajoč vsej fizionomiji značilen obris levje odločnosti, globoke misli in upora. Ta obraz ni bil lep in zelo nenavaden. Lahkoživi izraz se je na čudovit način družil z neko sanjavo mrtvostjo in hladnostjo. Oči so bile nekako ugasle, a lahko si ugani, da bi mogle v trenutkih razburjenosti, veselosti ali srda metati bliskavice, katerih ne bi mogel strpeti vsak pogled. Obenem se je zrcalila v njih dobrotu in mir.

Črna obleka, sestavljena iz atlastovega kaftana in čipkastega ovratnika, izpod katerega je gledala zlata verižica, je kazala važnost te nenavadne osebe. Sploh navzlic žalosti in vidnim skrbem v licu in postavi je bilo v njej nekaj veličanstvenega. In res, bil je to sam kralj, Jan Kazimir Vaza, še ne leto dni naslednik svojega brata Vladislava.

Nekoliko za njim, v poltemi, je sedel Hieronim Radziejowski, starosta lomžinski, človek nizek, debel, rdeč, s tolstim dvorjanskim obrazom, a nasproti tretji gospod za mizo, oprt na komolec. Gledal je v zemljevide, predstavljajoče okolico, ter od časa do časa obračal pogled na kralja.

Njegovo obličje je imelo v sebi manj veličanstva, a gotovo več vladarske sposobnosti nego kraljevo. Bil je to od skrbi in misli razoran obraz, hladen in razumen, katerega resnost ni kazila nenavadne lepote. Oči je imel modre, presunljive, kožo nad starost gladko; poljska lepa usta, švedsko prstrižena brada in visoka kečka nad čelom so dajale njegovim pravilnim, kakor iz kamena izklesanim risom še večjo senatorsko važnost.

To je bil Jurij Osolinski, kronski kancler in knez rimskega kraljestva, govornik in diplomat, občudovan na dvorih evropskih, slavni nasprotnik Jeremije Višniwieckega.

Nenavadne njegove sposobnosti so zгодaj obrnile nanj pozornost prvih oblastnikov in ga zgodaj povzdignile do najvišjih dostojanstev, na katerih je ležala ladja vladarstva — v hipu, ko se je imela razbiti.

A kancler je bil kakor rojen krmilar za tako ladjo. Delaven, vztrajen, razumen, zroč v daljšo bodočnost, računajoč na dolga leta, bi bil privedel vsako drugo državo razen Poljske v varno pristanišče s krepko in mirno roko. Vsaki drugi bi bil zagotovil notranjo silo in dolga leta mogočnosti... če bi le bil samovladen minister takega kralja, kakršen je bil francoski ali španski.

Odogojen v inozemstvu, zaljubljen

ljen v tuje vzore, se navzlic prirojeni bistrosti in razumu, navzlic dolgoletni izkušnji ni mogel privaditi slabotnemu vladanju v Poljski in se vse svoje življenje ni naučil računati z njim, dasi, je to skala, ob katero so se razbili vsi njegovi načrti, nameri, napori — akoravno je radi tega že sedaj videl v bodočnosti propad in pogubo; pozneje pa je umiral z obupom in srcu.

Bil je to genialen teoretik, ki ni znal biti genialen praktik — in je padel v blodno kolo brez izhoda. Zaljubljen v kako misel, ki je imela nositi sadike v prihodnosti, se je je lotil z uporom in fanatiko, ne oziraje se na to, da bi ta misel, v teoriji sicer rešljiva, mogla pri obstoječih razmerah v praksi dovesti strašne poraze.

Hoteč okrepiti red in vladarstvo, je razburil strašni kosaški življenj in ni uvidel, da se bo vihar obrnil ne le proti šlahti, magnatskim latifundijem, pravnicam, svojevoljni šlahti, temveč tudi proti najvažnejšim interesom države.

S step je vstal Hmielnicki in vzrasel v velikana. Na drzavo so se zvalil porazi Zoltih vdov, Koruna in Pilavice. Na prvem koraku se je isti Hmielnicki združil s sovražno krimsko silo. Grom je padal za gromom — ostajala je le vojna in vojna. Strašni življenj je bilo treba predvsem zgnesti, da bi bilo mogoče v bodočnosti se okoristiti z njim — a kancler, zaljubljen v svojo misel, se je še pogajal in odlašal — in verjel še — celo Hmielnickemu.

Sila stvari je zmešala njegovo teorijo. Z vsakim dnevom se je kazalo jasneje, da so učinki kanclerjevega truda baš protivni vsemu pričakovanju — napo-

sled je prišel še Zbaraž in to najslabšeje potrdil.

Kancler se je šibil pod bremenom jeze, nejevolje in splošnega sovražstva.

Delal pa je tako, kakor delajo v dneh neuspehov in porazov ljudje, v katerih je samozavest silnejša nad vse poraze: iskal je krivcev.

Kriva je bila vsa Poljska in vsi stanovi, njena preteklost in ustroj vladarstva; a kdor želi iz strahu, da bi se skala, ležeča na rebru gore, ne zvalila v prepad, jo privlači na vrh, a ne računa s silami, ta le pospeši njen padec. Kancler je storil še več in slabše, ker je poklical na pomoč deroči, strašni potok kosaški, ne da bi bil pomislil, da bo njegov tok le izpodjedel in trgal tla, na katerih leži skala.

Ko je torej on iskal krivcev, — so se obračale vse oči nanj kot na povzročitelja vojne, porazov in nesreč.

Toda kralj je še vedno vero-

val vanj in veroval tembolj, ker je občni glas, ne oziraje se na svetost veličanstva — dolžil tudi njega samega, ravno tako kakor kanclerja.

Sedeli so torej v Toporovu, zmučeni in žalostni, ne vedoč dobro, kaj bi počeli, ker kralj je imel le petindvajset tisoč mož. Pozivi so bili razposlani prepozno in doslej se je zbral le del splošne vojske. Kdo je bil vzrok temu odlašanju in če ni bilo to ena zmota več trmoglave politike kanclerjeve — ta tajnost je ostala med kraljem in ministrom — dovolj, ta hip, sta se vprilo moči Hmielnickega oba čutila brez obrambe.

Kar je še važne še: niti natančnejših poročil nista imela o njem. V kraljevem taboru doslej še niso vedeli, ali se nahaja pri Hmielnickem han z vso silo, ali če pomaga Kozakom le Tuhaj-bej z nekoliko tisoči orde. To je bilo tako važno vprašanje kakor smrt ali življenje.

PERUTNINA

17330 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS

V zalogi imamo vedno očiščene piščance in na kose zrezane ter vseh vrst perutnine. Se priporočamo za svaatbe, bankete in razne druge prilike. Pridite in si izberite.

ANDY HOČEVAR in SINOVI

Tel. v trgovini MO 2-2330 — na domu MO 2-2912

Baragova Pratika

DVANAJSTI LETNIK

za navadno leto 1953

je zanimiva knjiga za vsakega Slovenca kjer koli. Za vsakega slovenskega človeka ima obilo koristnih nasvetov in obvestil. Poučne članke in spise, zanimive črtice in povesti.

Radi višjih stroškov kot povišane poštne in radi dražjega tiska stanje letos nekaj več kakor lani.

S poštino stane letos \$1.25

Naročila je poslati v Money order, čeku, ali gotovini na:

BARAGOVA PRATIKA

6519 West 34th Street

Berwyn, Illinois

GRDINA SHOPPE

6111 St. Clair Ave.

Christmas Gift Suggestions

\$1 - \$2 Gifts:

HOSE
SCARFS
GLOVES
SHAMPOO
BILLFOLDS
SCATTER PINS
PURSE CADDIE
GLOVE HOLDER
HANDKERCHIEFS

COSTUME JEWELRY
QUILTED ROBES
LOUNGING PAJAMAS
NEGLIGEE SETS

\$3 and up:

SLIPS
PURSES
PERFUME
PAJAMAS
BED JACKETS
NIGHT GOWNS
EVENING BAGS
MANICURE SETS
FOLDING UMBRELLAS

Pandora Boxes — \$15.00 and up

A MERRY CHRISTMAS and A HAPPY NEW YEAR
TO ALL OUR CUSTOMERS AND FRIENDS
GIFT WRAPPING FREE OF CHARGE

S samim Hmielnickim bi kralj končno poizkusil svojo srečo, dasi je vstajniški hetman razpolagal z desetkrat večjo silo. Kraljevo ime je pri Kozakih mnogo zaleglo — morda več nego trume nerodne in neizvežbane šlahte splošne vojske — a če bi bil han navzoč, bi bila blaznost meriti se s tako premočjo.

Medtem so se širile najrazličnejše vesti o tem, a nihče ni natančno vedel. Oprezni Hmielnicki ni nalašč izpustil niti enega oddelka molojcev, niti ene tolpe Tatarjev, da bi kralj ne mogel dobiti ujetnikov. Vstaški hetman je imel drugo namero. Hotel je namreč z enim delom svojih sil zapreti že umirajoči Zbaraž, sam pa se z vso silo tartarsko in kosaško nenadoma pojaviti pred kraljem — ga obkrožiti z vojsko vred in izročiti hanu v roke.

Kralj ni torej brez vzroka pokril obraza, zakaj ni je večje bolesi za veilanstvo nego čuti

slabosti. Jan Kazimir se je brez noči oprl na naslonjalo stolice, položil roke na mizo in rekel, kazaje na zemljevide:

"To je vse nič, vse nič! Ujetnikov mi dobite!"

"Tudi jaz si ničesar drugega ne želim." je odgovoril Osolinski.

"Ali so se podjezdi že vrnili?"

"Vrnili, a niso ničesar privedli."

"Niti enega ujetnika?"

"Le okoliških kmetov, ki nič ne vedo."

"In gospod Pelka — ali se je vrnil? On je vendar slaven napadovalec."

"Milostivi kralj," se je oglašil izza mize starosta lomžinski, "gospod Pelka se ni vrnil in se ne vrne več, ker je padel."

Nastal je molk. Kralj je uprl svoj resni pogled v goreče sveče in začel bobnati s prsti po mizi.

"Ali nimata nobenega sveta?" je rekel naposled.

KUPITE LEPA IN KORISTNA BOŽIČNA DARILA

PRI

Perme's

Irgovina s pohištvom in vsemi ostalimi

hišnimi potrebščinami

IMAMO POLNO IN RAZNOVRSTNO ZALOGO:

POHIŠTVA . . . PREPROG . . . KARPETOV

NAKITA . . . SREBRNINE in DRUGIH

BOŽIČNIH DARIL

New! Console Ensemble

21-inch
PHILCO
with **OVERSIZE**
245 Sq. Inch Screen

. . . Slike so brez bleska! — Od vseh velikih TV aparatov je ta-le največji in najbolj cenjen!

Samo Philco vam daje po tej nizki ceni največ za vaš denar! Ta 21 inčev TV aparat z podstavkom ima ugrajeno pravo za UHF in VHF! To je samo PHILCO 2255! Kupite ga sedaj pod lahкими pogoj!

\$349.95

Including Federal Tax and Warranty

ODPRTO: v sredo do 1 ure, vse druge dneve do 9 zvečer

Perme's

FURNITURE and APPLIANCES
720 East 152nd St. ULster 1-2525

Sunbeam
SHAVEMASTER

Bigger, single SMOOTH head shaves CLOSER than any other method, wet or dry.

Frank Cerne Jewelry Company

6412 St. Clair Avenue

HEnderson 1-0465

OPEN EVERY EVENING

DVA
POGREBNA
ZAVODA

za
zanesljivo
izkušeno
sočutno
pogrebno
posrežbo

pe
ceni, ki jo SAMI
izberete
pokličite

A GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
6111 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

U.S.A.

ANGLEŠKO-SLOVENSKO
BERILO
(DR. KERNA)

je zopet v zalogi.

Po pošti stane \$3.25.

Dobite ga v potniški pisarni

AUGUST KOLLANDER
6411 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio
U. S. A.